

BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm004715

Dane szczegółowe

Właściciel: **Prezes14**
Kraj: **Niemcy**
Okres historyczny: **brak danych**
Znaleziono: **b.d.**
Materiał awersu: **aluminium**
Materiał rewersu: **mosiądz**
Wykończenie: **brak**
Sygnowanie: **! Stylizowana litera A**
Wytwórca: **ASSMANN F.W. (Lüdenscheid)**
Średnica: **20.0 mm**
Typ uszka: **drut**
Rant: **●---**
Profil: **(| - dwuwarstwowy, wypukło-płaski**

Występujące elementy

Przeznaczenie

brak danych
Ostatnia aktualizacja: **2017-10-24 18:45**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.05.26

Opis guzika btrm004715

Guzik niemiecki, awers przedstawia trupią czaszkę z dwoma skrzyżowanymi piszczelami pod nią, całość umieszczona na gładkim tle (!), rewers sygnowany: stylizowane A (Assmann) 22 mm. Podobno był to guzik oddziałów Freikorps, czyli ochotniczych, nacjonalistycznych formacji paramilitarnych działających w Niemczech w latach 1918-1922, założonych przez zdemobilizowanych żołnierzy.

U W A G A

Prezentowane tutaj symbole nie mają na celu propagowania jakiegokolwiek totalitaryzmu.

Służy to jedynie poznaniu wiedzy historycznej.

Wytwórca: ASSMANN F.W. (Lüdenscheid)

Firma **F. W. Assmann & Söhne** została założona w 1826 roku przez Friedricha Wilhelma Assmanna w miejscowości Lüdenscheid. Po jego śmierci firma była zarządzana przez syna Eugena Assmanna (????-1929). Kolejnym jej właścicielem był syn Eugena - Rudolf Assmann (????-1940).

Ciekawostki:

- Jeżeli guzik posiadał na rewersie sygnaturę RZM, to znaczy, że był on przeznaczony dla funkcjonariuszy NSDAP. Skrót RZM oznacza **Reichs Zeug Meisterei der NSDAP** - w Rzeszy Niemieckiej była to nazwa urzędu kontroli jakości wyrobów mundurowych przeznaczonych dla NSDAP i SA.
- Firma produkowała guziki również na rynek rosyjski o czym świadczą napisy reklamowe typu: *1 COPTЪ*.
- Czasami w sygnaturze pojawiały się litery DRGM, czyli Deutsches Reichs Gebrauch Muster, czyli Wzór Użytkowy Rzeszy Niemieckiej.
- Czasami w sygnaturze pojawiał się napis: GES. GESCH. który jest skrótem od: GESETZLICH GESCHÜTZT, co oznacza Prawnie Chroniony

Źródła:

- [Assmann & Söhne - KATALOG](#)
- [Historia firmy ASSMANN](#)
- [Kody RZM 1](#)
- [Kody RZM 2](#)
- [Kody RZM 3](#)
- [Kody RZM 4](#)
- [Loga wytwórców](#)

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analiz guzików w Buttonarium.

*Jeśli chciałbyś coś zmienić lub dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. **Nie zapomnij podać źródeł informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-14 20:27**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.05.26